

Udkast 18. september 2017

Fremsat den xx af udlændinge- og integrationsminister (Inger Støjberg)

Forslag

til

Lov om ændring af integrationsloven og danskuddannelsesloven
(Forenkling og præcisering af reglerne om fordeling og boligplacering af flygtninge og præcisering af personkreds for danskuddannelse m.v.)

§ 1

I lov om integration af udlændinge i Danmark (integrationsloven) jf. lovbekendtgørelse nr. 1094 af 7. oktober 2014, som senest ændret ved § 2 i lov nr. 705 af 8. juni 2017, foretages følgende ændringer:

1. I § 2, stk. 6, 1. pkt., ændres »integrationsloven« til: »stk. 2, 3 eller 4«

2. § 6, 2. og 3. pkt., affattes således:

»Udlændingestyrelsen skal ændre et fastsat landstal på 8.000 eller derunder, hvis antallet af flygtninge, der skal boligplaceres i det pågældende år, skønnes at ville ændre sig med mere end 40 pct. Udlændingestyrelsen skal ændre et fastsat landstal på over 8.000, hvis antallet af flygtninge, der skal boligplaceres i det pågældende år, skønnes at ville ændre sig med mere end 25 pct.«

3. § 7 affattes således:

»§ 7. Udlændingestyrelsen fastsætter det antal flygtninge, som påregnes boligplaceret inden for de enkelte regioner i det kommende kalenderår. De fastsatte regionskvoter udsendes samtidig med landstallet.

Stk. 2. Ændres landstallet for det indeværende eller kommende kalenderår, jf. § 6, 2. og 3. pkt., fastsætter Udlændingestyrelsen samtidig med udsendelsen af det ændrede landstal det antal flygtninge, som påregnes boligplaceret inden for de enkelte regioner i det pågældende år.«

4. § 8, stk. 1, 1. pkt., affattes således:

»Kommunalbestyrelserne inden for en region skal søge at aftale, i hvilke kommuner det antal flygtninge, der er fastsat i regionskvoterne, jf. § 7, stk. 1, skal boligplaceres i det kommende år (aftalte kommunekvoter).«

5. § 8, stk. 2, affattes således:

»Stk. 2. Ændres de fastsatte regionskvoter, jf. § 7, stk. 2, fastsætter Udlændingestyrelsen for hver kommune i regionen det antal flygtninge, som påregnes boligplaceret inden for de enkelte kommuner i det pågældende eller kommende kalenderår. Ændringerne foretages ved en forholdsmæssig reduktion eller forøgelse af de til enhver tid fastsatte kommunekvoter i forhold til det ændrede landstal.«

6. § 8, stk. 4 og 5, ophæves.

7. § 9 affattes således:

»§ 9. Udlændinge- og integrationsministeren fastsætter nærmere regler om landstal, jf. § 6, om fastsættelse af regionskvoter, jf. § 7, og om indgåelse af aftaler om og fastsættelse af kommunekvoter, jf. § 8.«

8. I § 18 indsættes som *stk. 3-4*:

»Stk. 3. Kommunalbestyrelsens overtagelse af ansvaret for en flygtnings integrationsprogram efter stk. 1, omfatter ikke pligt til anvisning af en bolig efter § 12, jf. dog stk. 4.

Stk. 4. Hvis en flygtnings flytning skyldes ganske særlige personlige forhold hos den pågældende, herunder hvis flytning er nødvendiggjort af alvorlig behandlingskrævende sygdom, overgår ansvaret for at anvise en bolig efter de nærmere regler i § 12 til kommunalbestyrelsen i den kommune, hvortil flygtningen er flyttet.«

9. § 57, stk. 3, affattes således:

»Stk. 3. En udlænding, der har eller tidligere har haft opholdstilladelse, og som meddeles opholdstilladelse på et grundlag omfattet af § 2, stk. 2, bliver ikke omfattet af reglerne i kapitel 3 om boligplacering af flygtninge, medmindre den pågældende på tidspunktet for den seneste opholdstilladelses meddelelse er indkvarteret på et indkvarteringssted, jf. udlændingelovens § 42 a, stk. 5.

10. I § 57 indsættes som *stk. 4*:

»I forbindelse med en afgørelse efter stk. 3 om at lade en udlænding være omfattet af reglerne i kapitel 3 om boligplacering af flygtninge skal der ikke anvises en bolig efter § 12, hvis udlændingens tidligere opholdstilladelse er mistet eller nægtet forlænget på grund af kriminalitet eller svig.«

§ 2

I lov om danskuddannelse til voksne udlændinge m.fl., jf. lovbekendtgørelse nr. 772 af 10. juni 2015, som senest ændret ved lov nr. 705 af 8. juni 2017, foretages følgende ændringer:

1. I § 2 d indsættes som *stk. 3*:

»*Stk. 3*. Ved en selvforsørgerkursist (S-kursist) forstås i denne lov desuden følgende grupper af danske statsborgere:

- 1) Herboende grønlændere og færinger over 18 år, som af særlige grunde ikke behersker det danske sprog i et sådant omfang, at de kan fungere i det danske samfund.
- 2) Danske statsborgere over 18 år, der på grund af langvarigt ophold i udlandet ikke behersker det danske sprog i et sådant omfang, at de kan fungere i det danske samfund, herunder personer, der er født af danske forældre med bopæl i udlandet.«

§ 3

Stk. 1. Loven træder i kraft den 1. januar 2018.

§ 4

Loven gælder ikke for Færøerne og Grønland.

Bemærkninger til lovforslaget

Almindelige bemærkninger

1. *Indledning*
2. *Lovforslagets baggrund og formål*
3. *Lovforslagets indhold*
 - 3.1. *Afskaffelse af regionsforhandlinger om flygtningefordeling*
 - 3.1.1. *Gældende ret*
 - 3.1.2. *Ministeriets overvejelser og den foreslåede ordning*
 - 3.2. *Forenkling af processen ved ændring af et landstal*
 - 3.2.1. *Gældende ret*
 - 3.2.2. *Ministeriets overvejelser og den foreslåede ordning*
 - 3.3. *Nedsættelse af udsvingsrammen for udmelding af nyt ændret landstal*
 - 3.3.1. *Gældende ret*
 - 3.3.2. *Ministeriets overvejelser og den foreslåede ordning*
 - 3.4. *Præcisering af, at udlændinge, der skifter opholdsgrundlag, ikke skal boligplaceres*
 - 3.4.1. *Gældende ret*
 - 3.4.2. *Ministeriets overvejelser og den foreslåede ordning*
 - 3.5. *Særregel om udlændinge med tidligere opholdstilladelse indkvarteret på asylcenter*
 - 3.5.1. *Gældende ret*
 - 3.5.2. *Ministeriets overvejelser og den foreslåede ordning*
 - 3.6. *Præcisering af flyttereglerne*
 - 3.6.1. *Gældende ret*
 - 3.6.2. *Ministeriets overvejelser og den foreslåede ordning*
 - 3.7. *Præcisering af Udlændingestyrelsens afgørelse om, at en udlænding er omfattet af integrationsloven*
 - 3.7.1. *Gældende ret*
 - 3.7.2. *Ministeriets overvejelser og den foreslåede ordning*
 - 3.8. *Udvidelse af definitionen af selvforsørgerkursister (S-kursister) til også at omfatte danske statsborgere, som tilbydes danskuddannelse efter danskuddannelsesloven*
 - 3.8.1. *Gældende ret*
 - 3.8.2. *Ministeriets overvejelser og den foreslåede ordning*
4. *Økonomiske og administrative konsekvenser for det offentlige*
5. *Økonomiske og administrative konsekvenser for erhvervslivet m.v.*
6. *Administrative konsekvenser for borgerne*
7. *Ligestillingsmæssige konsekvenser*
8. *Miljømæssige konsekvenser*
9. *Forholdet til EU-retten*
10. *Hørte myndigheder og organisationer m.v.*
11. *Sammenfattende skema*

1. Indledning

I de seneste år har Danmark i forbindelse med de store flygtningestrømme til Europa oplevet først en markant stigning, dernæst et markant fald i antallet af flygtninge, der skal visiteres til kommunerne. I 2016 førte de store udsving til, at skønnet over det forventede antal af flygtninge, der skulle visiteres til kommunerne i løbet af året (det såkaldte landstal), måtte justeres ad flere omgange. De mange justeringer gav anledning til en tidskrævende og administrativ tung proces, som videre har vanskeliggjort kommunernes opgaver med planlægning af modtagelse af nye flygtninge. Der har derfor med inddragelse af KL været set på mulighederne for at justere systemet vedrørende fordeling af flygtninge mellem kommunerne på en måde, så det forenkles og i højere grad kan håndtere udsving i landstallet.

Endvidere er der behov for at sikre, at integrationslovens boligplaceringsordning ikke har utilsigtede virkninger. Det skal bl.a. sikres, at personer, der er indrejst her i landet og har opholdstilladelse på baggrund af familiemæssig tilknytning, ikke kan opnå en særlig ret til en bolig efter integrationslovens regler, hvis de derefter søger asyl og får opholdstilladelse som flygtninge.

På den baggrund indeholder lovforslaget forslag til ændring af integrationslovens regler om boligplacering.

2. Lovforslagets baggrund og formål

Lovforslagets hovedformål er at forenkle reglerne om fordeling af flygtninge mellem kommunerne med henblik på at sikre en bedre håndtering af udsving i landstallet. Der er således for det første behov for en forenkling af processen for indgåelse af aftaler om fordelingen af nye flygtninge først mellem regionerne og siden mellem kommunerne. For det andet er der behov for en nedsættelse af udsvingsrammen for, hvornår der som følge af et ændret asylskøn m.v. skal udmeldes et nyt landstal. Herved skabes større grad af forudsigelighed for kommunerne i visiteringen af flygtninge, og kommunerne får bedre muligheder for at planlægge modtagelsen af nye flygtninge.

De enkelte forslag om justering af kvotefordelingsreglerne har været drøftet med KL, som bækker op om de foreslåede ændringer.

Herudover lægges der op til stramning af personkredsen for boliganvisning efter integrationsloven, så der ikke opnås utilsigtede fordele ved ændring af opholdsgrundlag fra familiesammenført til flygtning i forhold til at opnå ret til en bolig efter reglerne i integrationsloven. Endvidere justeres særreglen om boligplacering af udlændinge fra asylcenter, som tidligere har haft en opholdstilladelse her i landet, så det ikke gælder ved kriminalitet. Der er desuden behov for at foretage præciseringer af reglerne om boligplacering, bl.a. med henblik på at tydeliggøre, at tilflytningskommunen ikke er forpligtet til at finde en bolig til en flygtning, der flytter fra den kommune, hvortil vedkommende først er visiteret.

3. Lovforslagets indhold

3.1. Afskaffelse af regionsforhandlinger om flygtningefordeling

3.1.1. Gældende ret

Integrationslovens kvotefordelingsordning for flygtninge, jf. lovens §§ 6-8, indebærer, at der enten aftales eller fastsættes kvoter for, hvor mange flygtninge der skal boligplaceres i de enkelte regioner og kommuner.

Til brug for indgåelse af aftalerne om fordelingen af flygtninge udsender Udlændingestyrelsen hvert år senest den 1. maj meddelelse om det antal flygtninge, som Udlændingestyrelsen påregner, at der meddeles opholdstilladelse til i det kommende år (landstallet). Efter gældende regler forhandles først regionerne imellem, jf. integrationslovens § 7, og dernæst blandt kommunerne indbyrdes i hver region, jf. lovens § 8.

Hvis en aftale om regionskvoter ikke indgås inden den 1. juni, fastsættes kvoterne af Udlændingestyrelsen inden den 15. juni. På baggrund af regionskvoterne skal kommunerne indbyrdes i hver region efterfølgende søge at indgå aftaler om kommunekvoterne. Hvis kommunerne ikke har indgået aftaler inden den 10. september, fastsætter Udlændingestyrelsen kommunekvoterne inden den 30. september.

Hvis skønnet over antallet af flygtninge ændres, og Udlændingestyrelsen udmelder et nyt landstal, skal der efter loven ske en genforhandling mellem kommunerne, først regionerne imellem og siden blandt kommunerne i den enkelte region.

3.1.2. Ministeriets overvejelser og den foreslåede ordning

Kommunernes mulighed for indbyrdes at indgå frivillige aftaler om kommunekvoterne i hver region er et centralt element i den samlede boligplaceringsordning, hvormed kommunerne får mulighed for at tage hensyn til de særlige forhold, der gør sig gældende i de enkelte kommuner, og til de enkelte kommuners ønsker og muligheder. Dertil kommer, at kommunerne i praksis i flere omgange har indgået frivillige aftaler om en anden fordeling af flygtninge, end det, de beregnede kvoter tilsiger.

Erfaringerne viser imidlertid, at kommunerne i praksis ikke benytter adgangen til først at indgå aftaler om regionskvoter i medfør af integrationslovens § 7. Adgangen til at forhandle på regionsniveau har kun været anvendt én gang. Det betyder, at det således er Udlændingestyrelsen, der hver gang fastsætter regionskvoterne.

Udlændinge- og Integrationsministeriet finder, at det er uhensigtsmæssigt at fastholde adgangen til at indgå frivillige aftaler om regionskvoter, når ordningen ikke benyttes og derfor ikke har praktisk betydning, men alene indebærer en forsinkelse af processen. Det foreslås på den baggrund, at adgangen til at forhandle regionskvoterne afskaffes. Det vil betyde, at forhandlingerne om kommunekvoterne kan påbegyndes straks, når Udlændingestyrelsen har udmeldt landstallet og den regionsmæssige fordeling.

Der foretages ikke ændringer i fristen for indgåelse af frivillige kommunekvoter. Det bemærkes, at kommunerne har mulighed for at indgå eventuelle aftaler i god tid inden fristen.

Der henvises til lovforslagets § 1, nr. 3.

3.2. Forenkling af processen ved ændring af et landstal

3.2.1. Gældende ret

Hvis skønnet over antallet af flygtninge, der forventes visiteret, indebærer en ændring på mere end 50 pct., skal der efter integrationslovens § 6 udmeldes et nyt landstal.

Når landstallet ændres, kan regionerne og kommunerne på ny indgå frivillige aftaler. Det vil sige, at der iværksættes en ny proces for forhandling af henholdsvis regions- og kommunekvoter. Aftalerne skal indgås inden for en fastsat frist på normalt ikke mindre end seks uger fra datoen for ændringen af henholdsvis landstal og regionskvoterne. Det tager derfor minimum 12 uger fra landstallet udmeldes til kommunekvoterne er fastlagte.

Såfremt der ikke indgås aftaler, fastsætter Udlændingestyrelsen på ny henholdsvis regions- og kommunekvoter. Desuden gennemføres der en genberegning af kommunekvoterne. Genberegningen foretages med samme forudsætninger som ved udmelding af de oprindelige kvoter. Det bemærkes, at kommunekvoterne ved genberegningen ikke ændres forholdsmæssigt pr. kommune. Det skyldes, at fordelingen af landstallet på regionskvoter og kommunekvoter er baseret på en matematisk beregning af fordelingen af flygtninge i Danmark set i forhold til befolkningssammensætningen. Andelen af flygtninge og indvandrere med ikke-vestlig oprindelse, som allerede bor i de enkelte kommuner, indgår i beregningen. Når andelen af landstallet er udregnet pr. kommune, bliver der herefter korrigeret for antallet af familiesammenførte til flygtninge, der i kalenderåret forud for udmeldelse af landstallet, er førstegangssindrejst her i landet og bosat i kommunen. Om opgørelsesmetoden henvises herved til § 11 i bekendtgørelsen om boligplacering af flygtninge.

3.2.2. Ministeriets overvejelser og den foreslåede ordning

Processen i forbindelse med ændring af et landstal er lang, og genberegningen af kvoterne er kompleks og i et vist omfang uigennemsigtig. Nogle kommuner har således skullet modtage en forholdsmæssig større eller mindre andel nye flygtninge i forbindelse med ændringer af landstallet. I den situation, hvor landstallet ændres i løbet af det år, det vedrører, er der endvidere behov for hurtigt og gennemskueligt at omsætte det nye landstal i reviderede kommunekvoter.

På den baggrund foreslås det, at der ved ændringer af landstallet ikke længere skal gennemføres forhandlinger om kommunekvoterne, men at der i stedet foretages en forholdsmæssig reduktion eller forøgelse af kommunekvoterne i overensstemmelse med det ændrede landstal. Det overordnede ønske om at smidiggøre og simplificere kvotefordelingsordningen taler for en sådan ordning, selv om det samtidig betyder, at kommunerne ikke længere får mulighed for at forhandle om kvoterne på ny.

Tilsvarende er der behov for samme forudsigelighed i de situationer, hvor landstallet ændres for det kommende år.

Det foreslås derfor, at adgangen til at forhandle regions- og kommunekvoter, når der sker ændringer af landstallet, afskaffes, samt at kvoterne reduceres eller forøges forholdsmæssigt uden genberegning. Det vil betyde, at Udlændingestyrelsen samtidig med udmeldelsen af det ændrede landstal for indeværende eller det kommende kalenderår kan fastsætte regions- og kommunekvoterne. Det vil samtidig betyde, at kommunerne ikke får mulighed for at forhandle om de ændrede kommunekvoter.

Når der ikke længere skal ske en genberegning af fordelingen, sikres det endvidere, at ordningen bliver mere smidig og forudsigelig.

Der henvises til lovforslagets § 1, nr. 4-6.

3.3. Nedsættelse af udsvingsrammen for udmelding af nyt ændret landstal

3.3.1. Gældende ret

Efter de gældende regler i integrationslovens § 6 foretager Udlændingestyrelsen en forholdsmæssig forøgelse eller reduktion i de oprindeligt fastsatte kvoter, hvis det skønnes, at flere eller færre flygtninge skal fordeles til kommunerne end oprindeligt forudsat. Hvis skønnet over antallet af flygtninge, der forventes visiteret derimod indebærer en ændring på mere end 50 pct., skal der efter loven udmeldes et nyt landstal.

3.3.2. Ministeriets overvejelser og den foreslåede ordning

Erfaringerne viser, at det er særdeles vanskeligt med nogen stor grad af sikkerhed at forudsige, hvor mange flygtninge der vil blive meddelt opholdstilladelse. De seneste års store udsving i de flygningestrømme, der er kommet til Europa, har betydet flere ændringer i landstallet. Det markante fald i antallet af nye flygtninge i 2016 betød endvidere, at der var et antal kommuner, som modtog flere flygtninge, end deres endelige kvote tilsagde. Det bemærkes, at dette dog skal ses i sammenhæng med de konkrete visiteringshensyn, som afgørelserne er truffet på baggrund af, herunder at der kan visiteres til en kommune, hvis kvote er opfyldt, hvis særlige grunde taler derfor.

Den høje udsvingsramme på 50 pct. indebærer, at der kan ske en forholdsvis stor afvigelse fra det udmeldte landstal, uden at der er pligt til at orientere kommunerne herom. Det udfordrer kommunernes planlægning og budgettering i forhold til modtagelse af nye flygtninge, idet kommunerne ikke kan forudse, hvor mange flygtninge de skal modtage et givent år.

På den baggrund foreslås det, at udsvingsrammen nedsættes, og at der indføres en differentieret model for, hvornår der som følge af et ændret asylskøn m.v. skal udmeldes et nyt landstal.

Det er samtidigt vigtigt at sikre, at der ikke vil blive tale om hyppige udmeldinger af nye landstal i de tilfælde, hvor landstallet er fastsat til et lavt niveau, som pt. er situationen. Der bør i den

forbindelse endvidere tages højde for, at forudsigelserne om landstallet i sig selv er forbundet med stor usikkerhed, da det beror på faktorer, der er svære at forudsige og styre.

På den baggrund foreslås det, at der fremover udmeldes et nyt landstal ved en forventet ændring på 25 pct. ved landstal på over 8.000. Ved et lavere landstal sættes udsvingsrammen til 40 pct. Landstallet vil således skulle ændres ved mindre udsving end i dag, men der vil ikke skulle ske hyppige udmeldinger af nye landstal, hvis landstallet er fastsat til et lavt niveau.

En bedre håndtering af udsving i landstallet vil sammen med forslaget om forenkling af processen ved ændring af landstallet medvirke til, at visiteringen af flygtninge, så vidt muligt, tager højde for det samlede antal flygtninge, den enkelte kommune skal modtage. Herved mindskes risikoen for, at kommuner modtager flere flygtninge end deres kvote.

Der henvises til lovforslagets § 1, nr. 2.

3.4. Præcisering af, at udlændinge, der skifter opholdsgrundlag, ikke skal boligplaceres

3.4.1. Gældende ret

Kommunerne har ansvaret for at integrere nyankomne udlændinge, herunder nyankomne flygtninge, der meddeles asyl her i landet, og nyankomne familiesammenførte udlændinge. Det indebærer overordnet set, at når en flygtning meddeles asyl, visiteres denne til en konkret kommune, som har pligt til at anvise en bolig samt til at tilbyde et integrationsprogram. Familiesammenførte er som altovervejende udgangspunkt ikke omfattet af reglerne om boligplacering, da de forventes at tage ophold hos den, som de er familiesammenført til.

Integrationsansvaret for familiesammenførte påhviler den kommune, hvori den pågældende bor eller tager ophold fra tidspunktet for de pågældendes registrering i CPR som tilflyttet kommunen eller fra tidspunktet for meddelelse af opholdstilladelse, hvis opholdstilladelsen er meddelt her i landet, jf. integrationslovens § 4, stk. 3, 2. pkt., og stk. 4, 1. pkt. Det bemærkes i den forbindelse, at familiesammenførte efter de almindelige regler for bopælsregistrering efter CPR-loven skal bopælsregistreres i den kommune, hvor vedkommende har bopæl eller fast opholdssted. Hvis en kommune afviser at registrere en person som tilflyttet kommunen kan en sådan afgørelse påklages til Økonomi- og Indenrigsministeriet.

Det følger af integrationslovens § 57, stk. 1, at meddeles en udlænding med opholdstilladelse, der er omfattet af § 2, stk. 4, herunder eksempelvis en familiesammenført udlænding, efterfølgende opholdstilladelse på andet grundlag, har de i denne lov fastsatte bestemmelser virkning fra den første opholdstilladelse. Bestemmelsen indebærer, at den pågældendes introduktionsperiode regnes fra kommunalbestyrelsens overtagelse af ansvaret for den pågældende i forbindelse med meddelelsen af den første opholdstilladelse. Bestemmelsen har til formål at sikre, at i de tilfælde, hvor en udlænding skifter opholdsgrundlag, skal den kommunale integrationsindsats ikke starte forfra med et nyt integrationsprogram. Bestemmelsen fortolkes efter fast praksis samtidig således, at en familiesammenført udlænding, der efterfølgende får opholdstilladelse som flygtning, som udgangspunkt ikke skal boligplaceres. I ganske særlige tilfælde kan der dog boligplaceres efter integrationslovens regler, hvorved den integrationsansvarlige

kommune bliver forpligtet til at anvise en bolig, medmindre den pågældende allerede har en bolig.

3.4.2. Ministeriets overvejelser og den foreslåede ordning

Integrationslovens § 57, stk. 1, indebærer, at der i nogle situationer, hvor en udlænding skifter opholdsgrundlag, kan opstå en kommunal pligt til at anvise en bolig i medfør af integrationslovens særlige regler om boligplacering. Med henblik på at undgå misbrug, så asylsystemet ikke udnyttes til at få en fordel i forhold til at opnå en bolig i Danmark, foreslås det i § 57, stk. 3, præciseret, at en udlænding, der skifter opholdsgrundlag, ikke er omfattet af integrationslovens boligplaceringsregler, jf. dog afsnit 3.5. nedenfor. Kommunen vil herefter ikke efter reglerne i integrationsloven have pligt til at anvise en bolig.

Forslaget indebærer, at en udlænding, der skifter opholdsgrundlag til flygtning og som ikke allerede har en bolig, selv må skaffe en bolig på lige fod med andre boligsøgende. Spørgsmålet om, hvorvidt en kommune i sådanne situationer skal anvise en bolig, afgøres efter de almindelige principper og regler for løsning af kommunale boligsociale opgaver.

Det er Udlændinge- og Integrationsministeriets vurdering, at forslaget vil have begrænset praktisk betydning, da der alene vil være tale om et fåtal af sager.

Der henvises til lovforslagets § 1, nr. 9.

3.5. Særregel om udlændinge med tidligere opholdstilladelse indkvarteret på asylcenter

3.5.1. Gældende ret

I nogle situationer kan udlændinge med opholdstilladelse eller tidligere opholdstilladelse være indkvarteret på et asylcenter. Det gælder fx i sager, hvor den oprindelige opholdstilladelse er bortfaldet eller nægtet forlænget. Baggrunden for en sådan sag kan fx være, at de familiemæssige relationer, som dannede grundlag for den oprindelige opholdstilladelse, ikke længere er til stede – fx på grund af vold i familien – og en del af de udlændinge, som ansøger om asyl under sådanne omstændigheder, vil tage ophold på et indkvarteringssted under asylsagsbehandlingen. Får den pågældende herefter asyl, vil den pågældende normalt være uden anden bopæl.

Efter integrationslovens § 57, stk. 3, omfattes sådanne udlændinge – der har eller tidligere har haft opholdstilladelse – af reglerne om boligplacering, hvis de er indkvarteret på et asylcenter og efterfølgende meddeles en opholdstilladelse. Bestemmelsen blev indført i 2011 for at sikre adgang for Udlændingestyrelsen til at boligplacere de pågældende og sikre Udlændingestyrelsen mod at være afhængige af, at en kommune vil overtage integrationsansvaret for den pågældende.

Bestemmelsen anvendes i dag i alle tilfælde, hvor udlændingen opholder sig på et indkvarteringssted på tidspunktet for meddelelse af opholdstilladelse. Der vil således i dag ske visitering af en udlænding, som har mistet sin tidligere opholdstilladelse som flygtning som følge af en selvforskyldt straffelovsovertrædelse, men efterfølgende generhverver opholdstilladelsen, idet den pågældende ikke kan udsendes til sit hjemland. Der kan endvidere være tale om en per-

son, som har ægtefælle og børn bosiddende i en kommune, hvor pågældende har boet indtil afsoning af sin dom, og hvor kommunen samtidig forpligtes til at anvise den pågældende en permanent bolig, når det er muligt.

3.5.2. Ministeriets overvejelser og den foreslåede ordning

Udlændinge- og Integrationsministeriet finder, at der er behov for at videreføre adgangen til at kunne boligplacere udlændinge, der i forbindelse med meddelelse af opholdstilladelse er indkvarteret på et asylcenter, så det sikres, at indkvarteringsstederne ikke unødigt anvendes som opholdssted for udlændinge, der er meddelt opholdstilladelse her i landet.

Det vil fortsat alene være personer, som får opholdstilladelse som flygtninge, som skal visiteres efter bestemmelsen.

Ministeriet har imidlertid overvejet, om bestemmelsen fortsat skal være absolut og fortsat finde anvendelse i alle tilfælde, hvor udlændingen opholder sig på et indkvarteringssted, herunder om der i alle tilfælde skal udløses en kommunal pligt til at finde en bolig. I sager, hvor en flygtning har mistet sin tidligere opholdstilladelse på grund af kriminalitet, kan det således være problematisk at anvende bestemmelsen, idet det kan virke påfaldende og stødende, hvis en udlænding på ny opnår en særlig adgang efter integrationslovens boliganvisningsregler til at få anvist en bolig i denne selvforskyldte situation.

Det er ministeriets opfattelse, at Udlændingestyrelsen fortsat vil skulle placere integrationsansvaret hos en kommune. Efter de gældende regler om visiteringshensyn vil der som altovervejende udgangspunkt skulle visiteres til den kommune, som senest har haft integrationsansvaret for den pågældende.

Det er dog samtidig ministeriets opfattelse, at meddelelse af ny opholdstilladelse til en udlænding, som har mistet sin opholdstilladelse eller er blevet nægtet forlængelse af en tidligere opholdstilladelse på grund af kriminalitet eller svig, ikke skal kunne medføre, at den pågældende får en særlig adgang til at få anvist en bolig.

På den baggrund foreslås det, at der i § 57, stk. 4, indsættes en bestemmelse om, at der ikke skal anvises en bolig efter integrationslovens § 12, hvis den pågældende har mistet eller er blevet nægtet forlængelse af sin tidligere opholdstilladelse på grund af kriminalitet eller svig.

Det bemærkes, at den pågældende i sådanne situationer vil have haft en form for tilknytning til det danske samfund. Forslaget omfatter både udlændinge, som hidtil har haft flygtningestatus samt udlændinge, som hidtil har haft opholdstilladelse på anden baggrund. Det er således ikke afgørende, om den pågældende tidligere har været boligplaceret efter integrationslovens kapitel 3.

Forslaget indebærer, at en udlænding, der fx har mistet eller er blevet nægtet forlængelse af sin opholdstilladelse som flygtning på grund af kriminalitet og herefter på ny meddeles opholdstilladelse som flygtning, selv må skaffe en bolig på lige fod med andre boligsøgende. Spørgsmålet om, hvorvidt en kommune i sådanne situationer skal anvise en bolig, afgøres efter de almindelige principper og regler for løsning af kommunale boligsociale opgaver.

Der henvises til lovforslagets § 1, nr. 10.

3.6. Præcisering af flyttereglerne

3.6.1. Gældende ret

Når en flygtning flytter fra en kommune til en anden, og tilflytningskommunen i den forbindelse overtager integrationsansvaret, jf. integrationslovens § 18, kan flygtningen fortsætte sit integrationsprogram i tilflytningskommunen, men kommunen er ikke forpligtet til at anvise flygtningen en ny bolig efter integrationslovens regler. I loven er der ikke udtrykkeligt taget stilling til, om det har betydning, hvis flygtningen endnu ikke havde fået anvist en permanent bolig i den kommune, hvortil flygtningen oprindeligt var blevet visiteret. Det er dog vurderingen, at integrationsloven ikke kan antages at indeholde en forpligtelse for tilflytningskommunen til at finde en bolig i denne situation.

3.6.2. Ministeriets overvejelser og den foreslåede ordning

Flere kommuner har over for Udlændinge- og Integrationsministeriet anført, at spørgsmålet om, hvorvidt tilflytningskommunen har pligt til at anvise en bolig efter integrationslovens bestemmelser er af afgørende betydning for kommunernes sagsbehandling.

Udlændinge- og Integrationsministeriet finder derfor, at der er behov for at præcisere tilflytningskommunens forpligtelser i integrationsloven. Det foreslås derfor, at det klart fremgår af integrationslovens § 18, at tilflytningskommunen ikke er forpligtet til at anvise en bolig, når en flygtning flytter fra en kommune til en anden. Det gælder uanset om kommunen overtager integrationsansvaret og flygtningen ikke tidligere har fået anvist en permanent bolig, jf. integrationslovens § 12.

Samtidig foreslås det, at der indsættes en undtagelse fra dette udgangspunkt, således at der kan tages højde for de tilfælde, hvor det forhold, at integrationsansvaret for en flygtning skal overtages af en kommune, skyldes ganske særlige personlige forhold hos flygtningen, fx at en flygtning er nødvendiggjort af alvorlig behandlingskrævende sygdom.

Der henvises til lovforslagets § 1, nr. 8.

3.7. Præcisering af Udlændingestyrelsens afgørelse om, at en udlænding er omfattet af integrationsloven

3.7.1. Gældende ret

Efter integrationslovens § 2, stk. 6, 1. pkt., træffer Udlændingestyrelsen afgørelse om, hvorvidt en udlænding er omfattet af integrationsloven. Afgørelsen træffes i forbindelse med meddelelse af opholdstilladelse til den pågældende udlænding.

I 2010 blev integrationslovens personkreds udvidet fra kun at omfatte flygtninge og familiesammenførte til at omfatte alle nyankomne udlændinge. I den forbindelse blev bestemmelsen i integrationslovens § 2, stk. 6, 1. pkt., (dagældende § 2, stk. 4) ikke ændret.

3.7.2. Ministeriets overvejelser og den foreslåede ordning

Den manglende konsekvensrettelse betyder, at det i praksis er op til kommunerne at vurdere, hvilken integrationsindsats en udlænding skal tilbydes.

Ministeriet finder derfor, at der behov for at sikre en ensartet praksis i kommunerne for, hvilken integrationsindsats der tilbydes den enkelte udlænding. Det foreslås på den baggrund, at det i § 2, stk. 6, præciseres, at Udlændingestyrelsens afgørelse om, at en udlænding er omfattet af integrationsloven skal indeholde en vurdering af, om den pågældende er omfattet af loven som flygtning, familiesammenført eller indvandrer.

Der henvises til lovforslagets § 1, nr. 1.

3.8. Udvidelse af definitionen af selvforsørgerkursister (S-kursister) til også at omfatte danske statsborgere, som tilbydes danskuddannelse efter danskuddannelsesloven

3.8.1. Gældende ret

Kommunerne tilbyder i henhold til danskuddannelsesloven danskuddannelse til voksne udlændinge, jf. danskuddannelseslovens § 2. Visse danske statsborgere sidestilles i den forbindelse med udlændinge og kan dermed tilbydes danskuddannelse, jf. danskuddannelseslovens § 2, stk. 3.

Det drejer sig om:

- Grønlændere og færingere over 18 år, som af særlige grunde ikke behersker det danske sprog i et sådant omfang, at de kan fungere i det danske samfund og
- danske statsborgere over 18 år, der på grund af langvarigt ophold i udlandet ikke behersker det danske sprog i et sådant omfang, at de kan fungere i det danske samfund, herunder personer, der er født af danske forældre med bopæl i udlandet.

Bestemmelsen i § 2, stk. 3, skal sikre, at grønlandere og færingere over 18 år samt danskere, der på grund af langvarigt ophold i udlandet aldrig har lært dansk, herunder (voksne) børn født af danske forældre med bopæl i udlandet, kan få undervisning i henhold til reglerne om danskuddannelse til voksne udlændinge.

I tilfælde, hvor en dansk statsborger henvises til danskuddannelse i overensstemmelse med danskuddannelseslovens § 2, stk. 3, foretager sprogcenteret en indplacering af den pågældende på baggrund af en pædagogisk vurdering af den enkelte udlændings forudsætninger og mål med uddannelsen, jf. danskuddannelseslovens § 6, stk. 3.

Danske statsborgere, der tilbydes danskuddannelse efter loven, jf. § 2, stk. 3, er ikke omfattet af danskuddannelseslovens definitioner af henholdsvis I-kursister og S-kursister, jf. §§ 2 c og 2 d.

Ved I-kursister forstås flygtninge eller familiesammenførte, der henvises til danskuddannelse som led i et integrationsprogram efter integrationslovens § 16, jf. danskuddannelseslovens § 2

c. Det drejer sig om udlændinge, der har fået asyl, humanitær opholdstilladelse eller opholdstilladelse på andet asylrelateret grundlag samt udlændinge, der har fået opholdstilladelse med henblik på familiesammenføring med herboende personer på baggrund af udlændingelovens almindelige regler herom.

Ved S-kursister forstås udlændinge, der henvises til danskuddannelse som led i et introduktionsforløb efter integrationslovens § 24 c. Det drejer sig om udlændinge, der har fået opholdstilladelse med henblik på beskæftigelse, studier, au pair-ophold m.v. efter udlændingelovens regler, medfølgende familiemedlemmer til sådanne udlændinge samt nordiske statsborgere og udlændinge med opholdsret i medfør af de EU-retlige regler. Herudover omfatter S-kursistbegrebet også EU-grænsependlere, der tilbydes danskuddannelse i medfør af lovens § 2 a.

Visse dele af danskuddannelsesbuddet er specifikt rettet mod henholdsvis I- og S-kursister, herunder loftet over antallet af dansktimer, der gives som led i et integrationsprogram, jf. § 4, stk. 3, S-kursisters pligt til at betale depositum, jf. § 14, stk. 3-4, og reglerne om klippekort for S-kursister, som træder i kraft den 1. januar 2018.

3.8.2. Ministeriets overvejelser og den foreslåede ordning

Danske statsborgere, der har behov for danskundervisning, er ikke omfattet af danskuddannelseslovens definition af S-kursister. Det betyder, at danske statsborgere i forhold til danskuddannelseslovens bestemmelser behandles forskelligt fra personer defineret som S-kursister, herunder EU-arbejdstagere, studerende m.v.

Det indebærer bl.a., at danskuddannelseslovens § 14, stk. 3-4, hvorefter sprogcenteret opkræver S-kursister et depositum på 1.250 kr. i forbindelse med modulhenvisning, ikke finder anvendelse for danske statsborgere, der tilbydes danskuddannelse efter loven.

Det følger af EU-retten, at der til sikring af arbejdskraftens fri bevægelighed ikke må ske forskelsbehandling af medlemsstaternes arbejdstagere, for så vidt angår beskæftigelse, aflønning og øvrige arbejdsvilkår (TEUF artikel 45).

Herudover følger det af forordningen om arbejdskraftens frie bevægelighed i EU (forordning 492/11), at vandrede EU/EØS-arbejdstagere har ret til samme sociale fordele som danske arbejdstagere.

Danskuddannelse, som efter sit formål bl.a. skal bidrage til at styrke deltagernes beskæftigelsesmuligheder, må anses som en sådan social fordel. Det indebærer, at EU-arbejdstagere skal have adgang hertil på lige fod med indenlandske borgere.

Denne forskelsbehandling mellem danske statsborgere og EU-borgere er utilsigtet. Med henblik på at sikre ligebehandling af danske statsborgere og EU-arbejdstagere foreslås det, at danskuddannelseslovens definition af S-kursister udvides til tillige at omfatte danske statsborgere.

Forslaget indebærer, at danske statsborgere, der modtager tilbud om danskuddannelse i regi af danskuddannelsesloven, sidestilles med udenlandske arbejdstagere, studerende m.v. Det betyder videre, at såvel danske statsborgere, som udenlandske arbejdstagere, studerende m.v. er omfattet af de bestemmelser i danskuddannelsesloven, der er specifikt rettet mod S-kursister.

Det drejer sig om følgende bestemmelser:

Reglerne om depositum: Det fremgår af danskuddannelseslovens § 14, stk. 4, at udbydere af danskuddannelse opkræver S-kursister et depositum på 1.250 kr., når kursisten henvises til et modul på danskuddannelsen. Bestemmelsen finder ikke anvendelse for au-pair personer, jf. § 14, stk. 4, 2. pkt.

Sprogcenteret opkræver depositummet hos kursisten, når sprogcenteret har modtaget henvisningen til danskuddannelse fra kommunen. Kursisten kan ikke påbegynde undervisningen, før depositummet er betalt, jf. § 11, stk. 3 i bekendtgørelse om danskuddannelse. Kursisten kan få depositummet tilbagebetalt, når kursisten har afsluttet det modul, kursisten er henvist til, jf. danskuddannelsesloven § 14, stk. 5.

Reglerne om klippekort: Den 1. januar 2018 træder reglerne om klippekort til S-kursister i kraft. Klippekortet er reguleret i danskuddannelseslovens § 6 a og skal ses i sammenhæng med danskuddannelseslovens § 2 f, som fastlægger uddannelsesperioden og mulighederne for forlængelse. Klippekortsordningen indebærer, at S-kursister tildeles et klippekort med op til 6 klip. Kursisten får dermed en samlet uddannelsesret på op til 3½ år svarende til 42 måneder. Klippekortet har en samlet gyldighedsperiode på 5 år.

Forlængelse af danskuddannelsesretten: For S-kursister gælder det, at kommunalbestyrelsen kan beslutte, at S-kursister, der ikke har påbegyndt eller afsluttet danskuddannelsen inden for uddannelsesperioden, fortsat skal have tilbud om danskuddannelse, jf. danskuddannelseslovens § 2 f. Herudover fremgår det af danskuddannelseslovens § 2 f, stk. 3, at kommunalbestyrelsen tilbyder danskuddannelse til S-kursister, som på grund af alvorlig og langvarig sygdom i en periode ikke har haft mulighed for at benytte sig af tilbuddet om danskuddannelse.

Med udvidelsen af definitionen af S-kursister til også at omfatte danske statsborgere, er alle persongrupper, der kan modtage tilbud om danskuddannelse omfattet af definitionen af enten I-kursister eller S-kursister, dog bortset fra unge under 18 år, jf. danskuddannelseslovens § 2, stk. 2. Der er her tale om en lille gruppe af nyankomne 16-17 årige unge, der modtager tilbud om danskuddannelse i de tilfælde, hvor kommunalbestyrelsen ikke anser det for muligt eller rimeligt at henvise dem til andet relevant undervisningstilbud.

Det klare udgangspunkt er således, at personer under 18 år skal henvises til undervisning i dansk som andetsprog i et ungemiljø i den kommunale ungdomsskole, men der kan forekomme tilfælde, hvor det vil være uhensigtsmæssigt at skulle oprette særlige hold i dansk som andetsprog i ungdomsskolen for nogle ganske få udlændinge.

Denne gruppe af unge falder ikke naturligt ind under enten S-kursist eller I-kursist definitionerne, idet de vil kunne være familiesammenført med personer, der enten er I-kursister eller S-kursister, og således vil kunne tilhøre begge grupper.

Henset til, at tilbuddet til den unge skal tilpasses, således at det kan træde i stedet for et tilbud i et ungemiljø, har ministeriet fundet det bedst at overlade den nærmere udformning og varighed til kommunalbestyrelsen.

Det bemærkes, at unge uledsagede flygtninge, der tilbydes et integrationsprogram, som led heri tilbydes danskuddannelse, og således falder under definitionen af I-kursister.

4. Økonomiske og administrative konsekvenser for det offentlige

Forslagene forventes ikke at få økonomiske eller administrative konsekvenser for stat, kommuner og regioner.

5. Økonomiske og administrative konsekvenser for erhvervslivet m.v.

Lovforslaget forventes ikke at få økonomiske eller administrative konsekvenser for erhvervslivet.

6. Administrative konsekvenser for borgerne

Lovforslaget forventes ikke at få administrative konsekvenser for borgerne.

7. Ligestillingsmæssige konsekvenser

Lovforslaget har ingen ligestillingsmæssige konsekvenser.

8. Miljømæssige konsekvenser

Lovforslaget medfører ingen miljømæssige konsekvenser.

9. Forholdet til EU-retten

Der henvises til afsnit 3.8. ovenfor.

10. Hørte myndigheder og organisationer m.v.

Lovudkastet sendes i høring i perioden fra den 18. september 2017 til den 16. oktober 2017 hos følgende myndigheder og organisationer m.v.:

Advokatrådet, Akademikerne, Amnesty International, Ankestyrelsen, AOF-Danmark, Arbejderbevægelsens Erhvervsråd, A2B, Børne- og Kulturchefforeningen, Dansk Arbejdsgiverforening, Dansk Erhverv, Dansk Flygtningehjælp, Dansk Folkeoplysnings Forbund, Dansk Industri, Dansk Retspolitisk Forening, Dansk Røde Kors, De Danske Sprogcentre, Dignity – Dansk Institut mod Tortur, Dokumentations- og Rådgivningscentret om Racediskrimination, Dansk Selskab for Indvandrersundhed, Dansk Socialrådgiverforening, Danske Advokater, Danske Regioner, Datatilsynet, Domstolsstyrelsen, Flygtningenævnet, FOA – Fag og Arbejde, FOF's Landsorganisation, Foreningen af Ledere ved Danskuddannelser, Foreningen af Socialchefer i Danmark, Foreningen af Udlændingeretsadvokater, FTF, Indvandrermedicinsk Klinik ved Odense Universitetshospital, Indvandrerådgivningen, Institut for Menneskerettigheder, Jobrå-

dgivernes Brancheforening, KL, Kommunernes Revision, Landsorganisationen i Danmark (LO), Oplysningsforbundenes Fællesråd, Retssikkerhedsfonden, Retspolitisk Forening, Rigsrevisionen, Rådet for Etniske Minoriteter, Rådet for Socialt Udsatte, Statsforvaltningen, Uddannelsesforbundet, Udlændingenævnet og UNHCR Regional Representation for Northern Europe.

11. Sammenfattende skema

	Positive konsekvenser/ Mindreudgifter	Negative konsekvenser/ Merudgifter
Økonomiske konsekvenser for stat, kommuner og regioner	Ingen	Ingen
Administrative konsekvenser for stat, kommuner og regioner	Ingen	Ingen
Økonomiske konsekvenser for erhvervslivet	Ingen	Ingen
Administrative konsekvenser for erhvervslivet	Ingen	Ingen
Miljømæssige konsekvenser	Ingen	Ingen
Ligestillingsmæssige konsekvenser	Ingen	Ingen
Administrative konsekvenser for borgerne	Ingen	Ingen
Forholdet til EU-retten	Der henvises til afsnit 3.8.	

Bemærkninger til lovforslagets enkelte bestemmelser

Til § 1

Til nr. 1

Efter integrationslovens § 2, stk. 6, 1. pkt., træffer Udlændingestyrelsen afgørelse om, hvorvidt en udlænding er omfattet af integrationsloven. Afgørelsen træffes i forbindelse med meddelelse af opholdstilladelse til den pågældende udlænding.

Bestemmelsen blev indsat i integrationsloven ved lov nr. 1043 af 17. december 2002. Inden da var det kommunerne, der traf afgørelse om, hvorvidt en udlænding var omfattet af integrationsloven. I praksis voldte det dog kommunerne problemer at vurdere om en udlænding havde opholdstilladelse som flygtning eller familiesammenført og dermed var omfattet af integrationslovens kapitel 4 om integrationsprogrammet. Med ændringen blev der indsat hjemmel til, at Udlændingestyrelsen træffer afgørelse om, hvorvidt en udlænding er omfattet af integrationsloven.

Ved lov nr. 571 af 31. maj 2010 blev integrationslovens personkreds udvidet fra kun at omfatte flygtninge og familiesammenførte til at omfatte alle nyankomne udlændinge. I den forbindelse blev bestemmelsen i integrationslovens § 2, stk. 6, 1. pkt., (dagældende § 2, stk. 4) ikke ændret. Det indebærer, at Udlændingestyrelsens afgørelser efter bestemmelsen ikke afhjælper kommunernes udfordringer med at vurdere, hvilke nyankomne udlændinge der skal tilbydes et integrationsprogram efter integrationslovens kapitel 4 (flygtninge og familiesammenførte) og hvilke udlændinge der skal tilbydes et introduktionsforløb efter integrationslovens kapitel 4 a (indvandrere).

Retstilstanden indebærer en risiko for en varieret praksis kommunerne i mellem i forhold til, hvilken integrationsindsats der tilbydes nyankomne udlændinge.

Det foreslås derfor, at der i § 2, stk. 6, 1. pkt., indsættes en bestemmelse om, at Udlændingestyrelsen skal træffe afgørelse om, hvorvidt en udlænding er omfattet af integrationslovens § 2, stk. 2 (flygtninge), stk. 3 (familiesammenførte) eller stk. 4 (indvandrere). Herved sikres det, at kommunerne i medfør af Udlændingestyrelsens afgørelse kan udlede, om en udlænding skal tilbydes et integrationsprogram eller et introduktionsforløb. Samtidig sikres det, at der gennemføres en central registrering af, hvem der er omfattet af integrationslovens kapitel 4 om integrationsprogrammet hhv. kapitel 4 a om introduktionsforløbet, hvilket kan bidrage til bedre data til at følge effekterne af integrationsindsatsen.

Det foreslås endvidere, at Udlændingestyrelsens afgørelse, om hvorvidt en udlænding er omfattet af integrationslovens § 2, stk. 2, 3 eller 4, ikke kan indbringes for anden administrativ myndighed.

Det bemærkes, at kompetencen til at træffe afgørelse om, hvorvidt en del af gruppen af indvandrere efter § 2, stk. 4, er omfattet af integrationsloven er delegeret fra Udlændingestyrelsen til Styrelsen for International Rekruttering og Integration, som har ansvaret for at behandle ansøgninger om opholdstilladelse til tredjelandstatsborgere, dvs. statsborgere i et land uden for Norden og EU/EØS, som skal have en opholdstilladelse for at opholde sig i Danmark.

Til nr. 2

Efter integrationslovens § 6, 2. og 3. pkt., kan landstallet ændres, hvis det skønnes, at flere eller færre flygtninge skal fordeles til kommunerne og forholdene gør det nødvendigt. Hvis skønnet over antal flygtninge indebærer en ændring på mere end 50 pct., skal der udmeldes et nyt landstal.

For at skabe mere klare retningslinjer for, hvornår Udlændingestyrelsen skal ændre landstallet, foreslås det i § 6, at udsvingsrammen nedsættes, og at der indføres en differentieret model for, hvornår der som følge af et ændret asylskøn m.v. skal udmeldes et nyt landstal.

Med den foreslåede ændring skal der fremover udmeldes et nyt landstal ved en forventet ændring på 25 pct. ved landstal over 8.000. Ved et lavere landstal sættes udsvingsrammen til 40 pct. Landstallet vil således skulle ændres ved mindre udsving end i dag, men der vil ikke blive tale om hyppige udmeldinger af nye landstal i de tilfælde, hvor landstallet er fastsat til et lavt niveau.

Der henvises til de almindelige bemærkninger, afsnit 3.3.

Til nr. 3

Efter integrationslovens § 7, stk. 1, skal kommunerne i hver region søge at aftale boligplaceringen inden for de enkelte regioner i det kommende år af det antal flygtninge, der er fastsat i landstallet (aftalte regionskvoter). Aftalen skal meddeles Udlændingestyrelsen inden den 1. juni. Hvis en sådan aftale ikke meddeles Udlændingestyrelsen inden dette tidspunkt, skal styrelsen fastsætte regionskvoterne inden den 15. juni i det pågældende år, jf. § 7, stk. 3. Hvis landstallet ændres i indeværende år kan der på ny indgås aftaler om regionskvoterne, jf. § 7, stk. 2 og 4. De fastsatte regionskvoter kan ændres af Udlændingestyrelsen, hvis ændrede forhold gør det nødvendigt, jf. § 7, stk. 5.

Med de foreslåede nye bestemmelser i § 7, stk. 1 og 2, foreslås det, at Udlændingestyrelsen fastsætter det antal flygtninge, som påregnes boligplaceret inden for de enkelte regioner i det kommende år. De fastsatte regionskvoter udsendes samtidig med landstallet. Ændres landstallet for det indeværende eller kommende kalenderår, fastsætter Udlændingestyrelsen samtidig med udsendelse af det ændrede landstal det antal flygtninge, som påregnes boligplaceret inden for de enkelte regioner i det pågældende år.

Med den foreslåede nye ordning afskaffes adgangen til at forhandle på regionsniveau om fordelingen af nye flygtninge. Det betyder, at der ikke længere vil blive forhandlet mellem regionerne om regionskvoterne, og at Udlændingestyrelsen samtidig med udmeldelse af landstallet fastsætter den regionsmæssige fordeling for, hvor mange flygtninge der forventes fordelt til regionerne det kommende år.

Det foreslås endvidere, at adgangen til at forhandle på regionsniveau ved ændringer i landstallet i indeværende eller det kommende år afskaffes.

Som konsekvens heraf ophæves bestemmelserne om muligheden for at indgå aftaler om regionskvoter. Der henvises endvidere til bemærkningerne nedenfor til nr. 4 og 5.

Der henvises til de almindelige bemærkninger, afsnit 3.1.

Til nr. 4

Det følger af § 8, stk. 1, 1. pkt., at kommunalbestyrelserne inden for en region skal søge at aftale, i hvilke kommuner det antal flygtninge, der er aftalt eller fastsat i regionskvoterne, skal boligplaceres i det kommende år.

Kommunalbestyrelserne kan således inden for regionskvoterne frit aftale, hvordan de enkelte kommunekvoter skal fastsættes.

Kommunernes mulighed for at indgå aftaler om kommunekvoterne er et centralt element i den samlede boligplaceringsordning, hvormed kommunerne får mulighed for at tage hensyn til de særlige forhold, der gør sig gældende i de enkelte kommuner, og til de enkelte kommuners ønsker og muligheder. Endvidere viser erfaringerne, at kommunerne i praksis i flere omgange har indgået frivillige aftaler om en anden fordeling af flygtninge, end det, den matematiske model for beregning af kvoterne tilsiger.

Den foreslåede ændrede affattelse af § 8, stk. 1, 1. pkt., er derfor alene en konsekvens af den foreslåede affattelse af § 7, hvorved adgangen til at aftale regionskvoter om fordelingen af nye flygtninge afskaffes. Derimod fastholdes forhandlingerne om kommunekvoterne. På baggrund af de fastsatte regionskvoter skal kommunalbestyrelserne således indbyrdes i hver region fortsat søge at indgå aftaler om kommunekvoterne.

Med den foreslåede ændring bevares kommunernes mulighed for at indgå frivillige aftaler om kommunekvoterne indbyrdes i hver region.

Der henvises til bemærkninger ovenfor til § 1, nr. 3 samt de almindelige bemærkninger, afsnit 3.1 og 3.2.

Til nr. 5 og 6

Det følger af integrationslovens § 8, stk. 2, at ændres de fastsatte eller aftalte regionskvoter for det indeværende år, skal kommunalbestyrelserne inden for en region søge at indgå en ny aftale om kommunekvoterne. Aftalen skal indgås inden for en fastsat frist på normalt ikke mindre end seks uger fra datoen for ændringen af henholdsvis landstal og regionskvoterne. Såfremt der ikke indgås aftaler, fastsætter Udlændingestyrelsen på ny kommunekvoter med udgangspunkt i den matematiske beregningsmodel, jf. § 11 i bekendtgørelsen om boligplacering af flygtninge. Genberegningen foretages med samme forudsætninger som ved udmelding af de oprindelige kvoter.

I § 8, stk. 2, foreslås det, at ændres de fastsatte regionskvoter, fastsætter Udlændingestyrelsen for hver kommune i regionen det antal flygtninge, som påregnes boligplaceret inden for de enkelte kommuner i det pågældende eller kommende år. Ændringerne foretages ved en forholdsmæssig reduktion eller forøgelse af de til enhver tid fastsatte kommunekvoter.

Med den foreslåede ordning afskaffes forhandlingerne mellem kommunerne ved ændringer af landstallet i indeværende eller det kommende år, ligesom kommunekvoterne reduceres eller forøges forholdsmæssigt uden genberegning via den matematiske model.

Med den foreslåede ændring sikres, at kvotefordelingsordningen smidiggøres og simplificeres.

Den foreslåede ændring betyder, at kommunerne ikke længere får mulighed for at forhandle om kvoterne på ny, selvom forudsætningerne herfor er ændret siden sidste forhandling. Det bemærkes, at det fortsat står kommunerne frit for – i forbindelse med forhandlingerne, der pågår efter udmeldingen af det oprindelige landstal – at aftale vilkår, der gælder, såfremt landstallet ændres efterfølgende. Kommunerne vil således eksempelvis kunne aftale, at den oprindelige aftale ikke skal bortfalde ved ændringer af landstallet. Med forslaget vil udgangspunktet således være, at en allerede eksisterende aftale mellem kommunerne om kvotefordelingen bortfalder ved ændring af landstallet. Det gælder, medmindre kommunerne eksplicit har oplyst Udlændingestyrelsen om, at aftalen fortsat skal gælde ved ændring af landstallet.

For kommunerne vil en sådan ændring – sammen med forslaget om nedsættelse af udsvingsrammen, jf. bemærkningerne ovenfor til nr. 2 – medvirke til, at visiteringen af flygtninge, så præcist som muligt, tager højde for det samlede antal flygtninge, den enkelte kommune skal modtage. Herved mindskes risikoen for, at kommuner modtager flere flygtninge end deres kvote.

Der henvises til de almindelige bemærkninger, afsnit 3.2.

Til nr. 7

Med den foreslåede bestemmelse i § 9, foreslås det, at udlændinge- og integrationsministeren fastsætter nærmere regler om landstal, jf. § 6, om fastsættelse af regionskvoter, jf. § 7, og om indgåelse af aftaler om og fastsættelse af kommunekvoter, jf. § 8.

Der er alene tale om ændringer, som konsekvens af forslagets § 1, nr. 2-5, jf. bemærkningerne hertil. Udlændinge- og integrationsministeren har således i medfør af den tidligere bestemmelse og integrationslovens § 10, stk. 7, udstedt bekendtgørelse nr. 980 af 28. juni 2016 om boligplacering af flygtninge, og ministeren kan i medfør af den nye bestemmelse fortsat udstede bekendtgørelser herom.

Der henvises til de almindelige bemærkninger, afsnit 3.1. og 3.2.

Til nr. 8

Det følger af integrationslovens § 4, stk. 4, 2. pkt., at tager en udlænding bopæl eller ophold i en anden kommune end den, hvortil vedkommende er visiteret, overgår ansvaret for integrati-

onsprogram, introduktionsforløb og udbetaling af integrationsydelse efter de nærmere regler i kapitel 4-5 og lov om aktiv socialpolitik til kommunalbestyrelsen i denne kommune.

Det følger endvidere af integrationslovens § 18, stk. 1, at en udlænding kun kan fortsætte sin deltagelse i et integrationsprogram i en anden kommune, end den, hvortil vedkommende er visiteret, hvis kommunalbestyrelsen i denne kommune godkender at overtage ansvaret for programmet. Det følger endvidere af § 18, stk. 2, at tilflytningskommunen i nogle tilfælde skal overtage ansvaret for programmet.

Spørgsmålet om, hvorvidt tilflytningskommunen har ansvar for anvisning af en bolig efter de nærmere regler i § 12 fremgår ikke direkte af loven.

Med den foreslåede nye bestemmelse i § 18, stk. 3, foreslås det præciseret, at ansvaret for anvisning af en bolig ikke overgår til tilflytterkommunen. Det gælder uanset om tilflytterkommunen overtager integrationsansvaret eller ej. Den foreslåede ordning omfatter ligeledes flygtninge, som ikke tidligere har fået anvist en permanent bolig i fraflytningskommunen.

Tilflytterkommunen vil herefter som altovervejende hovedregel ikke overtage ansvaret for at anvise en bolig.

Med den foreslåede nye bestemmelse i § 18, stk. 4, foreslås det, at der indsættes en undtagelsesbestemmelse om, at hvis flytningen skyldes ganske særlige personlige forhold hos den pågældende flygtning, herunder hvis en flytning er nødvendiggjort af alvorlig behandlingskrævende sygdom, overgår ansvaret for at finde en bolig efter de nærmere regler i § 12 til kommunalbestyrelsen i den kommune, hvortil udlændingen er flyttet.

Efter den foreslåede bestemmelse indsættes således en undtagelse til den altovervejende hovedregel om, at ansvaret for at anvise en bolig ikke overgår til den kommune, hvortil den pågældende flytter. Bestemmelsen indebærer, at tilflytterkommunen, hvis ganske særlige grunde taler derfor, skal overtage ansvaret for anvisning af en bolig efter § 12.

Bestemmelsen påtænkes et snævert anvendelsesområde i de tilfælde, hvor tilflytterkommunen skal overtage integrationsansvaret for en flygtning, som endnu ikke er anvist en permanent bolig i fraflytningskommunen efter integrationslovens § 12 og flytningen skyldes ganske særlige personlige forhold hos den pågældende udlænding. Bestemmelsen vil eksempelvis skulle anvendes i situationer, hvor flytningen er nødvendiggjort af alvorlig behandlingskrævende sygdom. Det er eksempelvis tilfældet, hvis den pågældende oprindeligt er visiteret til en kommune, hvori der ikke kan tilbydes tilstrækkelig behandling og hvorfra transporttiden mellem behandlingsstedet og bopælen udgør et sådant omfang med offentlige transportmidler, at den pågældende med sin sygdom ikke kan henvises hertil. Det kan fx være, hvis den pågældende hver uge skal til behandling eller undersøgelse.

Der henvises til de almindelige bemærkninger, afsnit 3.6.

Til nr. 9

Det følger af integrationslovens § 57, stk. 1, at meddeles en udlænding med opholdstilladelse, der er omfattet af § 2, stk. 4, efterfølgende opholdstilladelse på andet grundlag, har de i denne lov fastsatte bestemmelser virkning fra den første opholdstilladelse. Bestemmelsen har til formål at sikre, at det forhold, at en udlænding skifter opholdsgrundlag, ikke medfører, at den kommunale integrationsindsats starter forfra med et nyt integrationsprogram. Bestemmelsen fortolkes også således, at en familiesammenført udlænding, der efterfølgende får opholdstilladelse som flygtning, som udgangspunkt ikke skal boligplaceres. I ganske særlige tilfælde kan Udlændingestyrelsen dog træffe afgørelse om at boligplacere efter integrationslovens regler, hvorefter den integrationsansvarlige kommune er forpligtet til at anvise en bolig, medmindre den pågældende allerede har en bolig.

Det følger endvidere af integrationslovens § 57, stk. 3, at en udlænding, der har eller tidligere har haft opholdstilladelse, og som meddeles opholdstilladelse på et grundlag omfattet af § 2, stk. 2, bliver omfattet af reglerne om boligplacering af flygtninge, hvis den pågældende på tidspunktet for den seneste opholdstilladelses meddelelse er indkvarteret på et indkvarteringssted.

Med den nye bestemmelse i § 57, stk. 3, foreslås det præciseret, at en udlænding, der skifter opholdsgrundlag, ikke bliver omfattet af reglerne i kapitel 3 om boligplacering af flygtninge, medmindre den pågældende på tidspunktet for den seneste opholdstilladelses meddelelse er indkvarteret på et indkvarteringssted.

Med den foreslåede ændring sikres, at en udlænding, der skifter opholdsgrundlag ikke får adgang til at få anvist en bolig efter reglerne i integrationsloven, medmindre den pågældende opholder sig på et indkvarteringssted på tidspunktet for meddelelse af opholdstilladelsen som flygtning. Spørgsmålet om, hvorvidt en kommune i sådanne situationer skal anvise en bolig, afgøres efter de almindelige principper og regler for løsning af kommunale boligsociale opgaver.

I de tilfælde, hvor den pågældende opholder sig på et indkvarteringssted på tidspunktet for meddelelse af opholdstilladelsen som flygtning finder den foreslåede bestemmelse som hidtil anvendelse såvel i de tilfælde, hvor den pågældende udlænding har bevaret sit hidtidige opholdsgrundlag under asylsagens behandling, som i de tilfælde, hvor den oprindelige opholdstilladelse er bortfaldet, udløbet eller blevet inddraget. Bestemmelsen anvendes uanset om udlændingen i mellemtiden har opholdt sig uden for landets grænser eller ej. Bestemmelsen finder ligeledes anvendelse i tilfælde, hvor der opstår spørgsmål om, hvorvidt en udlændings opholdstilladelse som flygtning er bortfaldet, jf. udlændingelovens § 17, som følge af den pågældendes udrejse af landet, og hvor Udlændingestyrelsen eller Flygtningenævnet siden træffer afgørelse om, at dette ikke er tilfældet og udlændingen på tidspunktet for afgørelsen herom er indkvarteret på et indkvarteringssted.

Bestemmelsen indebærer bl.a., at Udlændingestyrelsen skal træffe afgørelse om, i hvilken kommune den pågældende flygtning skal tage bopæl (visitering), jf. §§ 10 og 11. Udlændingestyrelsen skal endvidere træffe afgørelse om, hvorvidt den enkelte kommunalbestyrelse, når det er muligt, efter at ansvaret er overgået til kommunalbestyrelsen, skal anvise en bolig til den

pågældende, jf. § 12. Der henvises herved til bemærkningerne nedenfor om den foreslåede bestemmelse i § 1, nr. 10, hvorefter de kriterier, der skal være opfyldt for, at udlændingen i sådanne situationer skal anvises en bolig, justeres.

Spørgsmålet om, hvorvidt en udlænding, der søger om asyl her i landet, har adgang til indkvartering på et indkvarteringssted, skal afgøres efter udlændingelovgivningen, og der følger ikke af den foreslåede ændring af integrationslovens regler nogen ændring heri.

Der henvises til de almindelige bemærkninger, afsnit 3.4 og 3.5.

Til nr. 10

Med den nye bestemmelse i § 57, stk. 4, foreslås det, at en udlænding i forbindelse med en afgørelse efter den foreslåede bestemmelse i § 57, stk. 3, ikke skal anvises en bolig efter § 12, såfremt den tidligere opholdstilladelse er mistet eller nægtet forlænget på grund af kriminalitet eller svig.

Med forslaget justeres kriterierne for, hvornår en udlænding – der har eller tidligere har haft opholdstilladelse og opholder sig på et indkvarteringssted – skal have adgang til at få anvist en bolig efter integrationslovens regler, når den pågældende meddeles opholdstilladelse som flygtning.

Dette medfører, at Udlændingestyrelsen i sådanne tilfælde i forbindelse med en afgørelse om boligplacering skal beslutte, dels hvilken kommune, der skal have integrationsansvaret for den pågældende udlænding. Dels vurdere, om den pågældende kommune skal anvise en bolig efter integrationslovens § 12. Hvis den tidligere opholdstilladelse er blevet inddraget eller nægtet forlænget på grund af kriminalitet eller svig, skal kommunen ikke anvise en bolig.

I sådanne situationer vil den pågældende udlænding selv skulle finde et sted at bo. Spørgsmålet om, hvorvidt en kommune herefter skal anvise en bolig, afgøres efter de almindelige principper og regler for løsning af kommunale boligsociale opgaver.

Udlændingestyrelsen vil i forhold til afgørelsen om visitering skulle anvende de almindelige gældende regler om visiteringshensyn. Der vil herefter som altovervejende udgangspunkt skulle visiteres til den kommune, som senest har haft integrationsansvaret for den pågældende, da det må antages, at den pågældende udlænding har den største tilknytning til denne kommune. Da den kommunale integrationsindsats ikke starter forfra, jf. integrationslovens § 57, stk. 1, afhænger det af en konkret vurdering, om den pågældende fortsat har adgang til en integrationsindsats.

Der henvises til de almindelige bemærkninger, afsnit 3.4. og 3.5.

Til § 2

Til nr. 1

Målgruppen for danskuddannelse er i danskuddannelseslovens §§ 2 c og 2 d inddelt i henholdsvis I-kursister og S-kursister og visse af danskuddannelseslovens bestemmelser er særlig møntet på disse grupper.

Danske statsborgere, der har behov for danskundervisning, er ikke omfattet af danskuddannelsesloven definitioner af S-kursister. Det betyder, at danske statsborgere i forhold til danskuddannelseslovens bestemmelser behandles forskelligt fra personer defineret som S-kursister, herunder EU-arbejdstagere, studerende mv.

Med henblik på at sikre ligebehandling af danske statsborgere og EU-arbejdstagere foreslås det, at danskuddannelseslovens definition af S-kursister udvides til tillige at omfatte danske statsborgere.

På den baggrund foreslås der i § 2 d indsat et *stk. 3*, hvorefter der ved en selvforsørgerkursist (S-kursist) desuden forstås følgende grupper af danske statsborgere:

- 1) Herboende grønlandere og færinger over 18 år, som af særlige grunde ikke behersker det danske sprog i et sådant omfang, at de kan fungere i det danske samfund.
- 2) Danske statsborgere over 18 år, der på grund af langvarigt ophold i udlandet ikke behersker det danske sprog i et sådant omfang, at de kan fungere i det danske samfund, herunder personer, der er født af danske forældre med bopæl i udlandet.

Det følger heraf, at danske statsborgere, der tilbydes danskuddannelse, er underlagt de bestemmelser i danskuddannelsesloven, der særligt er møntet på S-kursister.

Det drejer sig om følgende bestemmelser:

Reglerne om depositum: Det fremgår af danskuddannelseslovens § 14, stk. 4, at udbydere af danskuddannelse opkræver S-kursister et depositum på 1.250 kr., når kursisten henvises til et modul på danskuddannelse. Bestemmelsen finder ikke anvendelse for au-pair personer, jf. § 14, stk. 4, 2. pkt.

Sprogcenteret opkræver depositummet hos kursisten, når sprogcenteret har modtaget henvisningen til danskuddannelse fra kommunen. Kursisten kan ikke påbegynde undervisningen, før depositummet er betalt, jf. § 11, stk. 3 i bekendtgørelse om danskuddannelse. Kursisten kan få depositummet tilbagebetalt, når kursisten har afsluttet det modul, kursisten er henvist til, jf. danskuddannelsesloven § 14, stk. 5.

Reglerne om klippekort: Den 1. januar 2018 træder reglerne om klippekort til S-kursister i kraft. Klippekortet er reguleret i danskuddannelseslovens § 6 a. og skal ses i sammenhæng med danskuddannelseslovens § 2 f, som fastlægger uddannelsesperioden og mulighederne for forlængelse. Klippekortsordningen indebærer, at S-kursister tildeles et klippekort med op til 6

klip. Kursisten får dermed en samlet uddannelsesret på op til 3½ år svarende til 42 måneder. Klippekortet har en samlet gyldighedsperiode på 5 år.

Forlængelse af danskuddannelsesretten: For S-kursister gælder det, at kommunalbestyrelsen kan beslutte, at S-kursister, der ikke har påbegyndt eller afsluttet danskuddannelsen inden for uddannelsesperioden, fortsat skal have tilbud om danskuddannelse, jf. danskuddannelseslovens § 2 f. Herudover fremgår det af danskuddannelseslovens § 2 f, stk. 3, at kommunalbestyrelsen tilbyder danskuddannelse til S-kursister, som på grund af alvorlig og langvarig sygdom i en periode ikke har haft mulighed for at benytte sig af tilbuddet om danskuddannelse.

Det bemærkes, at i tilfælde, hvor det vurderes, at en borger på grund af manglende danskundskaber kun vanskeligt kan opnå beskæftigelse, kan kommunen som led i en indsats efter lov om en aktiv beskæftigelsesindsats tilbyde danskundervisning i henhold til lov om danskuddannelse til voksne udlændinge m.fl. I disse tilfælde, hvor danskundervisningstilbuddet gives efter lov om en aktiv beskæftigelsesindsats, tilpasses tilbuddet beskæftigelsesindsatsen og borgeren er ikke omfattet af S-kursist definitionen samt de tilknyttede bestemmelser.

Det bemærkes videre, at unge under 18 år der henvises til danskuddannelse, jf. danskuddannelseslovens § 2, stk. 2, heller ikke er omfattet af S-kursist definitionen m.v. I de pågældende tilfælde vil tilbuddet blive tilrettelagt af kommunen.

Det betyder, at de to persongrupper ikke er forpligtede af de bestemmelser i danskuddannelsesloven, der er specifikt rettet mod S-kursister, herunder forpligtelsen til at betale depositum, jf. § 14, stk. 4, samt bestemmelserne om klippekort.

Til § 3

Det foreslås i *stk. 1*, at loven træder i kraft den 1. januar 2018.

Det indebærer, at ændringen af proceduren for kvotefordelingsordningen vil få virkning i forbindelse med udmeldelse af landstallet for 2019 samt for evt. ændringer af det allerede udmeldte landstal efter den 1. januar 2018.

Til § 4

Loven gælder ikke for Færøerne og Grønland.